

NAVAJANJE NA SAMOSTOJNOST

Cilj vzgoje naj bi bil otroke na vsakem koraku pripravljati in navajati na njihovo samostojnost. Otroci nam sami to svojo željo kaj kmalu pokažejo. Če jim ne damo priložnosti, da se sami preizkusijo pri nekaterih nalogah in prevečkrat naredimo stvari namesto njih, jim hkrati odvzamemo možnost in pravico, da bi sami poskusili nekaj narediti. S tem pa onemogočamo njihove lastne uspehe in slabimo njihov občutek lastne vrednosti. Če otrok že od majhnega počne stvari sam, lahko napreduje.

Otroku naj se že od majhnega dajejo zadolžitve, da postopoma oblikuje delovne navade.

Predlog:

Izdelati »delovni koledar« z dnevnimi opravili, zadolžitvami in nalogami, ki naj jih otrok naredi. Na vsak list prilepiti ali narisati sliko, ki se nanaša na določeno opravilo: npr. COPAT – »Obuj copate«; KANGLICA – »Zalij rože«; BRISAČA – »Pobriši, kar si polik«; ZOBNA ŠČETKA – »Umij si zobe«; LUTKA – »Pospravi igrače«; POSTELJA – »Treba je spat« itd.

Tako starš lahko otroku samo pokaže sliko brez besednega sporočila in otrok že ve, kaj starš od njega pričakuje, da naredi. To je priporočljiv način, kako se izogniti morebitnim konfliktom in prerekanjem otroka in starša.

Pomislite, kako ponosni so otroci, ko sami znajo nekaj narediti. Samo dovoliti in spodbujati jih je treba ter biti potrpežljiv in vztrajen pri svojih odločitvah.

Na poti do otrokove samostojnosti je bistvenega pomena, da starši otroku predstavljajo vzor, ga vodijo in nadzirajo. **Zahteve, ki jih otroku postavimo, morajo biti skladne z njegovimi sposobnostmi.** Seveda **otroku lahko pomagamo, ampak najprej naj poskusi sam opraviti nalogo in če mu zares ne gre, mu takrat priskočimo na pomoč.** Namreč, če otrok ugotovi, da obstajajo »določene tehnike« (*jok, »ne znam«, metanje na tla, kričanje ipd.*), s katerimi starše prepriča, da stvari naredijo namesto njega, se bo le-teh posluževal.

Za otroka je zelo pomembno **spodbudno okolje in zadovoljni starši.** Poleg starševske vloge naj si starši vzamejo nekaj časa tudi zase (*za hobije, preživljanje časa s partnerjem ipd.*). Ni možno vedno in vsakič otroku izpolniti vseh njegovih želja in zahtev in to mu je treba tudi razložiti. Pri tistih starših, kjer je **otrok zmeraj na prvem mestu**, se le-ta navadi biti prvi in da se mu vsaka želja izpolni. Čim je otrok starejši, večje postajajo tudi njegove želje in zahteve in jim vedno ni možno zadostiti.

Ključ do uspeha pri vzgoji je **doslednost.** Doslednost je vredna vsakega navora. Četudi je kdaj težko biti dosleden, vztrajen in otroci preizkušajo meje staršev, vedite, da se bo to nekoč obrestovalo. Ko otrok staršev ne upošteva, se velikokrat v njih vzbudi misel: »Saj se ne spleča vztrajati«. (Če se starš za nekaj odloči, potem, naj bo vztrajen in dosleden.) Ne pomaga, če starš vpije na otroka, raje ga naj vzpodbuja, da sam opravi svojo nalogo in s tem tudi postaja vedno bolj samostojen.

Dragi starši,

dediščina ni le materialna, temveč zajema tudi družinske vrednote in vse kaj otroka naučimo za življenje.

Povzetek predavanja za starše (izvajalec Marko Juhant, spec. pedagog.) pripravila svetovalna služba Vrtca Mengeš: Tina Vuri, psihologinja

Mengeš, dne 11.11.2010